

Vad lär Kyrkan? Hur blir det kristna äktenskapet sakrament?

Av August Lehmkuhl

Översättning från engelskan i *Catholic Encyclopedia*, Göran Fäldt (augusti 2020).

Det kristna dopet som grund – några allmänna synpunkter.

Som vi flera gånger betonat kan ett äktenskap inte vara ett sant sakrament om det inte är ett äktenskap mellan kristna. Man blir och förblir kristen i den meningen som erkänns här genom det giltiga dopet.

Det innebär att bara den som döpts giltigt kan ingå ett äktenskap som är sakrament; men alla kan ingå äktenskap som döpts giltigt, vare sig han eller hon varit trogen den kristna tron, eller blivit heretiker, eller till och med agnostiker.

Angerdshestras kyrka, Jönköpings län

Kristen vigsel mellan en katolik och en lutheran

(foto privat med tillstånd, 2020)

Detta har alltid varit Kyrkans undervisning och praktiserande. Genom dopet "blir man en Kristi medlem och inlemmas i Kyrkans kropp", så som det förklaras i Florensdekretet till armenierna; så långt det anbelangar lagen förblir den kristne underställd Kyrkan och skall alltid av det skälet betraktas som kristen i frågor som gäller lagen.

Därav följer att det är en allmän princip att alla döpta är underställda allmänliga kyrkliga lagar, särskilt äktenskapslagarna, såvida Kyrkan inte gör undantag i individuella fall eller grupper.

Inte bara mellan katolska kristna

Därav följer också att vigsel, inte bara mellan katoliker, utan också mellan medlemmar av olika sekter som bevarat dopet och som döper giltigt, tvivelsutan är sakrament. Det saknar betydelse om den som

inte är katolik betraktar äktenskapet som sakrament eller inte, och om han eller hon har intentionen att ta emot ett sakrament eller inte.

I det fall bara han, eller hon, har avsikten att ingå ett verkligt äktenskap och ger uttryck för det påbjudna samtycket, är avsikten och uttrycket tillräckliga för att konstituera sakramentet. Men om han, eller hon, är fast besluten att inte genomföra ett sakrament, skulle tillkomsten av ett sakrament naturligtvis vara uteslutet, och skulle även det äktenskapliga kontraktet vara obefintligt till sitt innehåll.

Parterna rådet aldrig över sakramentets natur

Det är genom det gudomliga förordnandet avgörande för det kristna äktenskapet att det verkligen också är ett sakrament; det ligger inte i de båda parternas makt att utesluta något i dess natur och en person som har intentionen att göra det, annullerar hela ceremonin.

Vi kan därför med visshet säga att ett äktenskap mellan döpta personer är ett sakrament, även de så kallade blandäktenskapen mellan en katolik och en person som inte är katolik men som tagit emot ett giltigt dop.

Äktenskap mellan icke döpta kan aldrig vara sakrament

Vi kan med samma visshet säga att ett äktenskap mellan personer som inte mottagit dopet inte är sakrament i ordets egentliga betydelse.

Vi är däremot långt ifrån säkra på hur vi ska betrakta de äktenskap som måste anses existera legitimt och giltigt mellan en döpt och en icke döpt.

Sådana äktenskap kan förekomma på två sätt. I det första fallet kan äktenskapet ha ingåtts mellan personer som inte tror och där en av dem senare blir kristen medan den andre förblir icke troende. (Med troende och icke troende menar vi här i betydelsen döpt och icke döpt.)

Det giltigt ingångna äktenskapet består genom dopet

Det äktenskap som ingås giltigt fastän både varit icke troende fortsätter att existera och fastän det, under vissa omständigheter är upplösligt, görs det inte utan äktenskapets innehåll bara på grund av den ena partens dop, ty, som Innocentius III säger (i IV, xix, 8) "genom dopets sakrament är äktenskapet inte upplöst men synderna förlåtna", och som S:t Paulus uttryckligen påpekar (1 Kor 7, 12-): "Om någon broder har en hustru som inte är troende men är villig att leva med honom, får han inte skilja sig från henne."

Äktenskap mellan en troende och en icke troende

Det finns alltså en fråga här om ett äktenskap som senare har utvecklats till ett äktenskap mellan en döpt och en icke döpt. Också i andra hand finns en fråga om ett äktenskap som från början var ett blandäktenskap, det vill säga, ingånget mellan en troende och en icke troende.

Enligt den kyrkliga lagen kan ett sådant äktenskap inte ingås utan den dispens från Kyrkan som har gjort olikhet i religion mellan döpta och icke döpta till inskränkande hinder. Med tanke på de båda fallen av blandäktenskap kan frågan ställas om sådana äktenskap har karaktär av sakrament eller om de har effekten att förmedla nåd åtminstone till den döpta parten.

Vad beträffar den icke döpta parten kan det inte vara fråga om sakrament eller sakramental nåd eftersom porten till de andra sakramenten alltid går genom dopet och att därför inga andra sakrament kan tas emot med giltig verkan före dopet.

Ur det katolska vigselritualet:

*Lyssna, o Herre, till våra böner, och utgjut din välsignelse
över dessa dina tjänare.*

*Må de, som förenas vid ditt altare,
stärkas i sin kärlek till varandra.
Genom Jesus Kristus, vår Herre.*

Amen.

Not. Rubrikerna är översättarens. Augustin Lehmkuhls hela text kommer att utges i bokform av Katolska Utskottet för Äktenskap och Familj.

Göran Fäldt, 6 augusti 2020.